

Afgjørelsen paa Valpladsen. Jeg siger altsaa, at Faren er den, at vore Fjenders Forbringere kun altfor nær — jeg siger ikke fuldkommen — mødes med Medborgeres Forhaabninger, i ethvert Fald med Forvirring og Uklarhed i Anskuelserne herhjemme, saaledes at man kan befrygte, at saavel en vunden Seir som et lidt Nederlag, saavel en fremadgaaende som en tilbagegaaende Bevægelse, kort sagt enhver større Begivenhed, der frembringer nogen Bevægelse i Gemhytterne, kan blive benyttet til at frembringe en Trængsel om Kongen og Regjeringen i denne Retning. For mig staaer det ganske klart. Ligesaa vist som jeg oprigtigt ønsker, at det maa lykkes Kongen og Staten at sætte deres fulde Net igjennem uden at afslaae eller afstaae det Allermindste, ligesaa lidt er det mig som danskt Mand tvivlsomt, at det, der mindst kan afhændes, mindst kan afstaaes, det, der mindst kan slaaes af paa, er det danske Folks Selvstændighed, vort frie, uafhængige Liv, vor uudsædelige Folkesjæl.

Naar nu denne Fare, som jeg alt i forrige Møde kortelig tillod mig at antyde, staaer os for Nie, og jeg derfor kræver et beroligende og opmuntrende Tilfagn af Regjeringen, saa svares der: I behøve jo ikke noget hyderligere Tilfagn af Kongen og hans Regjering, I have jo Kongens Underskrift paa Forfatningen af 18de November, og saalænge den staaer, saa staaer ogsaa Danmarks Frihed og Selvstændighed. Dertil svarer jeg: Saaledes betragtede jeg ogsaa Kongens Underskrift dengang, da den blev given, men siden den Tid er der steet Udskilligt, som har svækket Betydningen af dette Værn. Ikke blot Kongens Tviol, før han underskrev, og under den senere Presion har svækket den noget, men et Stormløb, som endeel ærede Medborgere foretog paa Novemberforfatningen kort efter Thronbestigelsen, har svækket den end mere indenfra. Jeg nævner ikke dette for at behreide disse Mænd Noget, thi de have, som jeg troer, siden forandret deres Anskuelse, og saa finder jeg det unobest at behreide dem det, men jeg udtaler det, fordi det er et historisk

Faktum. Og endelig har Regjeringens Erklæring om, at der kunde være Tale om Forfatningens Ophævelse, svækket den indenfra. En Forfatning, der er angreben fra saa mange Sider, og som endnu ikke er traadt i Kraft, staaer desværre ikke meget fast; vi trænge altsaa til en fyldigere, en bestemtere Udtalelse af Kongen og hans Regjering.

Den høitærede Minister har indvendt imod mig, at et Regjeringsprogram vilde ikke være Andet end tomme Ord og Talemaader; deri kan jeg ikke være enig med ham. Den ærede Minister husker ganske sikkert det saakaldte store Konge- og Folkprogram af 24de Marts 1848; thi det udgjør en Deel af hans politiske Være, at han har været med at udstede det. Det var ikke nogen betydningløs Akt, naagt det aldrig er blevet udført; det var den Fane, hvorefter Folket samlede sig i Kampens haarde Dage, og det er den Fane, hvorefter Mange, som vare fræsaldne, siden ere kaldte tilbage. Den ærede Minister meente, at det var nok, naar vi vidste, at vi kæmpede, fordi Tydskerne trængte ind i Slesvig. Ja, som Grund til Krig er det nok, men det er ikke nok enten for Hæren eller Folket til at kæmpe med Lyft og Freidighed, til at offere, hvad Kampen fordrer, uden Tviol og Betænkning. Hæren maa vide, naar den staaer overfor Fjenden, at Ingen bag dens Ryg vil svigte den Sag, hvorefter den kæmper. Hæren maa vide, at den ved at kæmpe tappert, gjør sig fortjent af Landet og vinder Være i Historien; den maa vide, at man ikke, Dagen efterat den har stridt for at lukke Slesvig for Fjenden, vil lukke Slesvig op for Fjenden. Den maa vide, at man ikke bagefter vil haane og ringeagte de Bedrifter, den har udført, og de Offre, den har bragt. Og Folket maa vide det Samme, for at kunne slutte sig med fuld Tillid om Regjeringen. Det er ikke nok, at det veed, at der er en Grund til at kæmpe, det maa vide, for hvilke Formaal eller mod hvilke Formaal det kæmper, for at holde ud i Længden. Der behøver aldeles ikke at angives positive For-